



Olen kirjoittanut matkakirjeitä Mongoliasta niille teistä, jotka saavat kirjeeni sähköpostissa. Tässä niistä kooste. Kuvassa Ulzimene

ENSIMMÄINEN MATKAKIRJE. IISALMI 10.9 **Ystävät**

Lähtö Mongoliaan olisi vajaan viikon päästä. Olen käymässä Savossa työmatkalla. Nyt kävi niin, että isäni sai aivoinfarktin eilen. Minä ihmettelen, mitä tehdä. Voinko lähteä Mongoliaan, jos isäni on tosi sairas? Tähän tarvitsen nyt rukoustanne. Pyytäkää isälle rauhaa joka käy yli kaiken ymmärryksen ja ettei hän joutuisi terveyskeskuksen vuodeosastolle. Minulle viisautta, pitääkö lähteä. Tähän asti olen aina lähtenyt, jollei ovi ole mennyt kiinni. Nyt se on auki. Maanantaina 16.9 odottavat minua Mongolian lut. raamattukoulussa klo 8 opettamaan Samuelin kirjoja.

Tunnethan Herra tarpeemme/ puutteemme meidän kaikkein./ On tiedossasi hätämme/ niin pienin kuin myös vaikein./ Et Herra ole armoton/ vaan sulla isän sydän on/ mi lastaan armahtaapi. VK 313: 5

TOINEN MATKAKIRJE. ESPOO, 2. 12.9.13

Ystävät, ilmoitan teille tässä pikaisesti, että olen kuin olenkin lähdössä Mongoliaan ja Siperiaan aikaisin huomenaamulla. Isä on heikko, mutta hänen tilansa on vakaa. Hän on sairaalassa yksi-

tyishuoneessa. Meitä sisaruksia on kahdeksan, joista neljä asuu Kuopion läänissä. Kaikki sisarukset, joiden kanssa asiasta juttelin, kehottivat minua lähtemään viimeiselle työmatkalleni. ”Tee sinä vain työsi loppuun, onhan meitä muita isäsi perään katsomassa”, sanoi lankokin, eläkkeellä oleva kirkkoherra. Hyvästelin eilen isän ja sanoin, että ellei tavata maan päällä, niin taivaassa sitten. Vakuutus maksaa minut takaisin Suomeen, jos tulee hautajaiset. Herra yksin tietää, saanko tämän matkan loppuun asti tehdyksi.

Matkaohjelmani on sellainen, etten uskalla edes ajatella sitä. Tänään olen tullut Iisalmesta ja järjestellyt sen tuhatta asiaa. Poissa ollessani tehdään huushollissani sekä keittiö- että kylpyhuoneremontti. Huomenaamulla 13.9 nousen taksiin klo 5.30. Juna Pietariin 6.10. Lento Pietarista Moskovaan iltapäivällä ja Moskovasta Ulan Udeen eli Siperiaan illalla. Sinen saavun klo 4 aamulla Suomen aikaa. Seuraavana aamuna on taas neljältä Suomen aikaa lähtö bussilla Darhaniin Mongolian puolelle. Sitä seuraavana aamuna eli maanantaina alkaa opetus luterilaisessa raamattukoulussa taas kerran kello neljä Suomen aikaa – kahdeksan tuntia päivässä neljä päivää putkeen. Olen tehnyt diasarjat valmiiksi, mutta silti pelottaa.

Olen saanut Herralta tämän sanan matkaani varten: *”Minä lähetän enkelin kulkemaan sinun edelläsi, suojelemaan sinua matkalla ja viemään sinut siihen paikkaan, jonka olen sinulle varannut.”* (2.Ms.23:20.)

KOLMAS MATKAKIRJE, 18.9 DARHAN

Kirjoitan tätä kaikessa kiireessä Darhanissa opettuani kaksi päivää aamusta iltaan. Olen yhä hengissä ja hyvissä voimissa, ja oppilaatkin ovat tosi tyytyväisiä opetukseen. Tulkkini sanoi olevansa kiitollinen siitä, että saa olla tulkkiaamassa tällaisia tunteja.

Mutta matka oli kamala. Venäjällä meni kaikki pieleen. Kone ei lähtenyt Pietarista ajoissa, ja myöhästyin jatkolennolta. Ei kun vietä yösi Moskovassa sitten. Sielläkin meitä Ulan Udeen menijöitä seisotettiin eri jonoissa kolme tuntia. Lopulta klo 12 yöllä meitä lähdettiin viemään hotelliin, jonne saavuttiin vasta tunnin päästä eli yhdeltä yöllä. Silloin olin niin väsynyt että itkin. Olin varma, että romahdan.

Aamulla piti lähteä jo kuudelta hotellista. Miksi, sitä en tiedä, sillä kentällä meitä odotutettiin taas kaksi tuntia. Lopulta päästiin matkaan, mutta lento ei ollutkaan suora. Lensim-

me Novosibirskin kautta Ulan Udeen, jonne saavuimme 14 tuntia myöhässä aikataulusta. Anitta tuli miehensä kanssa vastaan, ja yön vietin Kylväjän tyhjässä asunnossa.

Aamulla piti lähteä aikaisin bussilla Mongoliaan. Miten kaunis aro olikaan auringon noustessa. Seitsemän vuoden tauon jälkeen sain nähdä vihreät samettikukkulat ja rauhalliset eläinlaumat. Pääni kyllä nuokahteli jatkuvasti. Mutta sitten tapahtui ihme: nukuin ensimmäisenä yönä Mongoliassa 10 tuntia viiden tunnin aikaerosta huolimatta!!! Sellaista ei ole koskaan ennen tapahtunut. Tavallisesti valvon yöllä ja nukun päivällä. Mutta nyt siis nukuin yöllä tarpeeksi, ja pääni oli ihan selvä, kun nousin opettamaan 21 oppilastani maanantaina. Meillä on ollut täällä raamattukoulussa oikein mukavaa.

Isän kunnossa ei ole tapahtunut muutosta. Psalmi 23, jota opetin tänään, sanoo: *Sula hyvyys ja laupeus seuraavat minua kaiken elinaikani ja minä saan asua Herran huoneessa päivieni loppun asti.*

NELJÄS MATKAKIRJE, ULAN BATOR 29.9

Nyt on sunnuntai-ilta. Tänään satoi lunta, mutta se suli ennen maahan putoamistaan. Tähän asti on ollut aurinkoista ja lämmintä.

Täytyy sanoa, että kun elämä parasta on ollut, on se työtä ja vaivaa ollut. Selvisin kuin selvisinkin hengissä raamattukoulun neljästä päivästä ja 32 opetustunnista. Hyvä muisto noista päivistä jäi. Oppilaat tykkäsivät kovasti opetuksistani ja seurasivat Daavidin elämää kuin jännitysnäytelmää. Hovdista 1700 kilometrin päästä oli tullut neljä salskeaa poikaa ja yksi tyttö, jotka olivat erityisen innokkaita oppilaita. Miten mukavaa heidänkin kanssaan oli sählätä! Yksi kasakkipoika lupasi kääntää nuorten raamisoppaan kasakin kielelle.

Niin, tein sen tempun että opetin neljä tuntia ilosanomapiiriä, vaikkei sitä oltu minulta erikseen pyydetty. Vain kolme oppilaistani oli joskus osallistunut ilosanomapiiriin. Suomalaisen perustamissa seurakunnissa piiri tunnetaan, mutta norjalaiset eivät sitä käytä.

Nyt oppilaani ihastuivat systeemiin. ”Aina me joudutaan kirkossa vain kuuntelemaan, eikä koskaan saada keskustella. Raamattupiiri antaa siihen mahdollisuuden. Ja nyt me voidaan pitää jurtissakin näitä piirejä”, iloitsivat Hovdin pojat. Oppilaille printattiin nuorten opas mukaan, että saavat kokeilla sitä seurakunnissaan.

Tiedä, moniko niidenkin piirien kautta saa kuulla evankeliumin.

Sitten tulin bussilla Ulan Batoriin. Täällä Kylväjän vierashuoneessa olen lepäillyt pari päivää. Tänään tapasin kummipoikani Orgilin, josta en ole kuullut mitään kuuteen vuoteen. Minusta tuli Orgilin kummi vuonna 1998, kun eräs norjalainen nainen otti tuon pojan kadulta omaan lastenkotiinsa. Olen jatkanut uskollisesti rukousta Orgilin puolesta, mutta monesti on sydäntä jäytännyt pelko, että mitähän pojalle kuulunee. Muutama vuosi lastenkodissa meni hyvin, mutta murrosiän myötä alkoivat ongelmat. Viimeksi ollessani Mongoliassa seitsemän vuotta sitten, oli poika lähtenyt pois lastenkodista ja osallistunut ryöstöön. Orgil on viettänyt kadulla ikävuodet 7-11, ja sen nyt tietää, mitä sellainen elämä tekee lapsen psyykelle.

Mutta nyt minä tapasinkin kunnollisen, 28-vuotiaan nuoren miehen. Orgil oli kuin olikin lukenut peruskoulunsa loppuun ja päässyt rakennuksille töihin. Nyt hän on työnjohtaja, ja on ostanut itselleen Ulan Batorista kaksion. Kristitty hän ei ole, mutta lupasi sentään lähteä kanssani kirkkoon ensi pyhänä, jos silloin ei ole töitä. Kyllä Orgil osaa olla kiitollinen norjalaiselle Åselle, joka hänet kadulta poimi kotiinsa. Olen ollut koko illan onnellinen ajatellessani, ettei tuon nuoren miehen elämä mennytkään hunningolle.

Isän vointi on hieman parempi.

VIIDES MATKAKIRJE. ULAN BATOR 6.10.13

Viime viikon vietin Mandalgovissa, eräässä Gobin autiomaan kaupungissa. Ajo sinne kesti viisi tuntia, vaikka matkaa ei ole kolmeasataa kilometriäkään. Ensin tunti kuoppaista tietä, sitten toinen tosi hyvää tietä, ja kolme viimeistä tuntia rynkitystä. Koska tie ei ollut valmis, niin ajettiin tien viertä. Maisema Gobissa on tasaista, ja jurtia on harvassa. Eläinlaumat ovat suuria, missä niitä satuu näkymään.

Opetin pienessä kirkossa aamupäivisin Daavidin elämää ja illalla ilosanomapiiriä & lakia ja evankeliumia. Ensimmäisenä iltana tuntui, ettei piiristä tule mitään. Tekstinä meillä oli mies, joka laskettiin katon läpi Jeesuksen eteen. Väkeä oli vähän ja systeemi oli uusi. Vieressäni istuva mummo vastasi joka kysymykseen: ”Koska he uskoivat.” Halvaantuneen elämä oli helppoa, koska hän uskoi. Häntä hoitaneen ihmisen elämä samoin ja samasta syystä. Miestä oli helppo kantaa kaupungin läpi, koska kantajat uskoivat. Ei hänel-

lä ollut mitään syntejäkään, koska hän uskoi. Ihmiset talossa sanoivat halleluja, kun kattoa hajoitettiin, koska he uskoivat. Jossain välissä mummo sitten ilmoitti, että hänen tyttärensä on maannut sängyssä 20 vuotta psyykkisistä syistä. Silloin hän ei sanonutkaan: ”mutta elämä on ollut helppoa, koska me uskomme”, vaan vuodatti muutaman kyynelen. Rukoilimme kokouksen loputtua tyttären puolesta.

Mutta vähitellen piirit alkoivat sujua ja oivalluksia tehtiin. Seurakunnan evankelista sanoi, että on hän ennenkin pitänyt raamattupiirejä, mutta niistä on tullut saarnoja, koska hän on vastannut itse kaikkiin kysymyksiinsä. Nyt hän tietää, miten vetäjän pitää toimia.

Kun iltakokous loppui, tuli aina muutama ihminen pyytämään esirukousta. Suuria ovat näiden kristittyjen surut ja ongelmat.

Ja Daavid-luennoille tuli lopulta väkeä tupa täyteen, myös kaupungin toisesta kirkosta. Oli ihan uskomatonta, miten ihmisiä kiinnosti Daavidin elämä. Siinä kun on se suuri lankeemuskin kauheine seurauksineen, jotka Herra kuitenkin käänsi valtakuntansa voitoksi.

Yhtenä iltapäivänä läksimme Kylväjän nelivetoisella Toyotalla turismikierrokselle, me kolme ulkomaaliasta ja kolme mongolia. Ensin ajettiin 10 km arolla ja mentiin ensimmäiselle kohdalle sattuneelle ”hevostilalle”, ihan lupaa kysymättä. Siellä seisojia vähän matkan päässä jurtasta toista sataa tammaa varsoineen. Äiti ja tytär lypsivät tammoja koko pitkän päivän, sillä ne pitää lypsää 5 x päivässä. Monta minuuttia ei yhdessä tammassa vanhettu. Vasta yöllä pääsee varsa imemään emäänsä. Seuraavaksi kuvasimme lammasta- ja vuohilaumoja ynnä kameleita. Hienoja valokuvia saimme otetuksi.

Tänään, sunnuntaina, kummipoikani Orgil tuli kuin tulikin kirkkoon. Oli sanoin kuvaa-mattoman ihanaa saada istua tuon nuoren miehen vieressä Jumalan sanan kuulossa. Kävi niin hyvin, että Orgilin asunto on lähellä luterilaista kirkkoa, ihan muutaman minuutin kävelymatkan päässä. Minä en ymmärtänyt saarnasta mitään, mutta rukoilin, että Orgil ymmärtäisi. Kutsuin nuorta miestä kirkkoon vielä kahden viikon päästä, jolloin vietän viimeistä päivää Mongoliassa.

Huomenna lähdän pastori Sainaan kanssa suurelle maaseutukierrokselle länteen. Tulkkaus huolestuttaa minua aivan hirveästi. Kaksi edellistä tulkkiäni ovat opiskelleet englantia. Nyt minua tulkkaa Sainaa, joka ei osannut englan-

tia ollenkaan, kun kävin täällä viimeksi. Nyt hän osaa vähän, mutta ymmärtääkö hän kaikki sanat, joita minun on pakko käyttää Daavidia opettaessani? Annoin tänään kirkossa pastorille viime viikon luentoni MP3 muodossa ja myös diasarjoina. Jos hänellä on aikaa niitä kuunnella, niin ehkä tulkkaus jotenkin sujuu.

Kotoa kuuluu sellaista, että isä vie-dään ensi viikolla kuntoutukseen. Hänen tilassaan ei ole tapahtunut muutosta suuntaan eikä toiseen. Päivän tunnussana ensi sunnuntain kohdalta sanoo näin: *”Minä olen sinun kanssasi ja varjelen sinua, minne ikinä menetkin.”* (1.Ms.28:15.)

KUODES MATKAKIRJE ARHANGAI 7.10.13

On minulla tosiaan nyt takanani runsas viikko varsinaista extreme-matkailua. Maanantaina viikko sitten läksimme liikkeelle Kylväjän autolla. Kuskina toimi pastori Sainaa, ja takapenkillä istui pari innokasta evankeliumin levittäjää. Tie oli melko hyvä tänne Arhangaihin asti, jossa yövyimme.

Mutta seuraavana päivänä piti ajaa toiset 500 km Zavhanin maakuntaan Uliastain kaupunkiin. Sata kilometriä siitä oli asfalttietä, mutta sitten alkoi kärrytie. Starttasimme puoli kuudelta aamulla ja olimme perillä puoli kahdelta-toista yöllä. 17 tuntia ajoa, joihin kyllä mahtui yksi rengasrikkokin ja käynti tulivuoren kraatterin reunalla.

Turha teille on kuvata sitä tietä, ette kuitenkaan osaisi sitä kuvitella. Kyllä minun kävi Sainaata sääliksi. Monestiko hän vaihtoi vaihdetta päivän mittaan, sitä en tiedä, mutta pahimmillaan joka viides sekunti. Kuoppa, jarrutus, heilahtelu, pyykkilautatien jyskytys, romahtamaisillaan oleva silta tai ei siltaa ollenkaan, aja vain joen yli miten parhaiten taidat. Kuoppa, kuoppa, kuoppa miljoona ja triljoona kertaa.

Tuolla seudulla on ollut muutama sata vuotta sitten niin kamala maanjäristys, että siinä on varmaan Sodomakin jäänyt toiseksi. Tai-vaalta on satanut hirveät määrät sekä kiviä että laavaa. Aro oli kilometrikaupalla täynnä teräviä ja tylsiä kiviä, suurimmat melkein metrin kanttiinsa. Se oli varsinainen pirunpelto - ihme, että renkaat kestivät sen rääkin. Tulivuoria oli ilmeisesti nous-sut maasta kokonainen jono, ja niiden viereen oli auennut 20 metrin syvyinen rotko. Jäähtynyt laa-vavirta jatkui kilometrikaupalla joen vieressä. Maasta saattoi nähdä, että se on tulivuoren tuhkaa 15 cm paksuudelta.

Mutta maisemathan olivat niin mahtavat, etten ole moisia ikinä nähnyt. Siinä melkein unohtui heiluminen ja nytkyminen, kun niitä katseli. Erilaisia vuoria, kirkkaita jokia, pitkä järvi, jonka vesi oli kuultavan vaaleansinistä (varmaan maanjäristyksessä syntynyt sekin). Jurta siellä täällä. Lammaset ja vuohilaumat. Jakkilaumat. Hevoslaumat ja paimen aina hevosen selässä.

Sitten tuli pimeä ja ajoa oli vielä 5 tuntia jäljellä. Ne tunnit tuntuivat kyllä pitkiltä. Välistä tuntui, että auto hajoaa liitoksistaan. Hotelissa olimme puolen yön puhteilla ja seuraavana aamuna aloitin Daavid-luennot Uljastain kristityille. Melkein kaikki 35 seurakuntalaista on kastettu vasta parin vuoden sisällä.

Sainaa kuunteli luentoni etukäteen niin moneen kertaan, että hän varmaan osasi ne ulkoa. Viimeiseen asti jännitin, tuleeko tulkkauksesta mitään, mutta tulihan siitä. En ole ihan varma, etenimmekö aina ihan samaan tahtiin, mutta mitä se haittaa, kun asia tuli kuitenkin sanotuksi. Minun piti kyllä pysytellä saman sanaston puitteissa, mitä olin edellisellä viikolla Mandalgovissa käyttänyt (ja joka oli siis nauhoitettu). Mutta Sainaa selitti Daavidin elämää sujuvasti ja innostuneesti. ”Kyllä nämä luennot ovat hyviä – opin niistä itsekin paljon!” hän välillä huokasi. Sainaan tulkkaus on yksi elämäni suuria ihmeitä.

Daavid-luennoilla kävi noin 15 ihmistä ja iltakurssilla 20, enimmäkseen opiskelijoita. Siinä jumalanseläntakaisessa kaupungissa on nimittäin kolme yliopistoa. Iltaisin pidin ilosanomapiiriä ja opetin sen pohjalta dogmatiikkaa: armonvälineitä ja lakia ja evankeliumia.

Yksi ihana tati, Ulzimene nimeltään, kertoi miten hänen tyttärensä oli ollut shamaani. Sitten perhe löysi Jeesuksen, ja pelko poistui heidän kattonsa alta. He polttivat koko shamaanin rekviisiitan, rummut yms. nuotiossa kotinsa pihalla, eivätkä henget pystyneet kostamaan heille millään tavalla. Aika hiuksia nostattavia juttuja Ulzimene kertoi, mutta en ehdi niitä nyt tähän kirjoittaa. Sen jälkeen tuo perhe on ollut suuri todistus sadoille ihmisille. Shamanismi on nimittäin päivän sana Mongoliassa nykyään.

Sunnuntain jumalanpalveluksen jälkeen läksimme paluumatkalle. Voi, miten maailma olikaan kaunis, etenkin kun vuorenhuippuja korosti nyt lumipeite. Viiden tunnin jyttytyksen jälkeen alkoi jo lähestyä se pikkukaupunki, jossa olimme päättäneet yöpyä, kun tien varteen ilmestyi viisi pientä liftaria: yhden jurtan lapset olivat

siinä menossa koulun asuntolaan viikonlopun jälkeen. Kylmässä viimassa ei kenelläkään heistä ollut hattua päässä eikä lapasia käsissä. Sainaa poimi koko konkkaronkan takapenkille, vaikka se varmaan on vastoin kaikkia sääntöjä. Mutta olisiko ne lapsiparat pitänyt jättää siihen tienposkeen? Lasten ikä oli 7-13, ja ihania ihmisenalkuja he olivat. Annoin heille suklaata ja pullia ja Sainaa selitti, kuka Jeesus on.

Jäimme yöksi tuohon pikkukaupunkiin, jonka nimeä en opi itkemälläkään. Pahaa pelkäsin, että millainen yöpaikka siitä kaupunkipahasesta löytyisi. Hinta oli vain 7½ euroa huoneelta, mutta vesi ei tullut eikä mennyt, ja ulko-huussi sijaitsi pihan perällä. Kauhean kuopan päällä laulalattia, josta puuttuu yksi lauta. Eikä mitään valaistusta, saati että huussin ovesa olisi säppi. Kaiholla ajattelin niitä siistejä ulkohuuseja, joissa koko lapsuuteni ajan sain käydä.

Kävin hotellin mukavuuksilaitoksessa kerran illalla, mutta sitten päätin, että yöllä en kyllä siihen paikkaan mene. Sai siinä sitten kärsiä vessahätää monta surkeaa tuntia. Ja lakanat näyttivät siltä, että niitä ei ole varmaan tämän sesongin aikana kertaakaan vaihdettu. Pelkäsin saavani ruskakoita laukkuihini, joten nostin ne vaatepuuhun riippumaan.

On se tämä vessahomma muutenkin arolla matkustavalle ongelma. Puita kun ei ole missään. Arhangain hotelli tuntuu nyt suorastaan paratiisilta, vaikka vessat ja suihkut ovat kaikille yhteiset.

Kerta kaikkiaan ihanahan tämä matka on ollut. Etenkin se on ihanaa, että kaikki kuuntelevat luentoja silmät loistaen tunnista tuntiin. Pari kertaa on tuntunut, että voimat loppuvat kesken, mutta sitten niitä on taas annettu lisää ylhäältä. Niin sen on, että kun elämä on parasta ollut, on se työtä ja vaivaa ollut.

Kotoa ei ole tullut tekstareita kuluneen viikon aikana kuin yksi. Sisko kertoi luke-neensa isälle sanomalehteä kaksi tuntia, ja isä oli kuunnellut suurella mielenkiinnolla. Että semmoista kuuluu kotirintamalle.

Vielä neljä päivää Arhangaissa ja kaksi Ulan Batorissa. Ensi maanantaina matkustan bussilla Siperian puolelle jHs.

Mailis

Mailis Janatuinen. Ystäväkirje 5/13

Mahdolliset tukimaksut Kylväjän tilille Nooa Säästöpankki 440500-121296
--